TÒA ÁN NHÂN DÂN **HUYỆN P** **TỈNH HƯNG YÊN** **-------**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh Phc** **---------- **
Số: 02/2025/QĐST-DS	*P, ngày 17 tháng 3 năm 2025*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v yêu cầu tuyên bố một người là đã chết

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN P, TỈNH HƯNG YÊN

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Bùi Mạnh Quyền.

Thư ký phiên họp: Bà Nguyễn Thị Quỳnh Anh - Thư ký viên, Tòa án nhân dân huyện P.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện P tham gia phiên họp: Ông Trần Trí Dũng - Kiểm sát viên.

Ngày 17 tháng 3 năm 2025, tại: Trụ sở Tòa án nhân dân huyện P, tỉnh Hưng Yên mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 11/2024/TLST-DS ngày 15/10/2024, về việc "*Yêu cầu tuyên bố một người là đã chết"* theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 01/2025/QĐST-DS, ngày 03 tháng 3 năm 2025, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

* *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự*: **Bà Nguyễn Thị Ph,** sinh năm 1950; "vắng mặt".

Đại diện theo uỷ quyền của bà Ph (theo giấy uỷ quyền ngày 22/10/2024): **Anh Lê Ngọc T**, sinh năm 1979; "có mặt"

Cùng địa chỉ: Thôn Đ, xã Đ, huyện P, tỉnh Hưng Yên.

* *Người bị yêu cầu*: **Chị Lê Thị L**, sinh năm 1977;

Đăng ký hộ khẩu và nơi cư trú cuối cùng trước khi biệt tích: Thôn Đ, xã Đ, huyện P, tỉnh Hưng Yên; "vắng mặt".

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Căn cứ vào đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự; biên bản lấy lời khai của người yêu cầu bà Nguyễn Thị Ph, cùng các tài liệu khác có trong hồ sơ việc dân sự thì nội dung yêu cầu giải quyết việc dân sự được tóm tắt như sau:

Bà Nguyễn Thị Ph và ông Lê Ngọc V, sinh năm 1940 (chết năm 2004) có quan hệ là vợ chồng. Ông bà sinh được 04 người con gồm anh Lê Ngọc T, sinh năm 1970; anh Lê Ngọc T, sinh năm 1979, cùng địa chỉ: thôn Đ, xã Đ, huyện P, tỉnh Hưng Yên; chị Lê Thị L1, sinh năm 1977, địa chỉ: thôn H, xã T, huyện P, tỉnh Hưng

Yên; chị Lê Thị L, sinh năm 1977, đăng ký HKTT và nơi cư trú cuối cùng trước khi biệt tích: thôn Đ, xã Đ, huyện P, tỉnh Hưng Yên. Vợ chồng ông bà không có con nuôi, không có con riêng. Trong số 04 người con, có chị Lê Thị L, sinh năm 1977, đã bỏ đi khỏi nơi cư trú từ năm 1991, gia đình không biết chịLđi khỏi nơi cư trú ngày, tháng nào mà chỉ xác định được vào năm 1991. Từ khi chịLđi khỏi nơi cư trú cho đến nay, gia đình bà Ph đã nhiều năm đi tìm kiếm và hỏi tin tức của chịLnhưng không ai biết tin tức của chịLở đâu, làm gì, còn sống hay đã chết. Khi chịLbỏ đi, chịLmới 14 tuổi nên chưa có chồng, con, vẫn sống phụ thuộc vợ chồng bà Ph nên chịLkhông có tài sản riêng. Bà Ph cũng đã làm thủ tục thông báo tìm kiếm thông tin của chị Lê Thị L trên phương tiện thông tin đại chúng như Đài tiếng nói Việt Nam, Báo Công lý và ngày 15/9/2021, Toà án nhân dân huyện P đã ra Quyết định tuyên bố chị Lê Thị L mất tích. Đến các ngày 29, 30, 31/10/2024, bà Ph tiếp tục đăng tin thông báo tìm kiếm chịLtrên Đài tiếng nói Việt Nam và các ngày 30,31/10/2024, 01/11/2024 đăng tin thông báo tìm kiếm chịLtrên Báo Công Lý. Nhưng từ khi thông báo tìm kiếm cho đến nay, gia đình bà Ph cũng như chính quyền địa phương nơi cư trú cuối cùng của chịLvẫn không ai biết tin tức, địa chỉ của chịLở đâu, còn sống hay đã chết. Nay bà Ph yêu cầu Tòa án tuyên bố chị Lê Thị L là đã chết theo quy định của pháp luật. Ngoài ra, bà Ph không yêu cầu Toà án xem xét, giải quyết bất kỳ vấn đề gì khác.

Tại phiên họp, Đại diện theo uỷ quyền của bà Nguyễn Thị Ph vẫn giữ quan điểm yêu cầu Tòa án tuyên bố chị Lê Thị L là đã chết.

Đại diện VKSND huyện P phát biểu quan điểm và đường lối giải quyết việc dân sự.

Về việc tuân theo pháp luật: Thẩm phán, Thư ký đã thực hiện đúng các quy định của BLTTDS từ khi thụ lý, chuẩn bị phiên họp và tại phiên họp. Người yêu cầu đã chấp hành đúng, đầy đủ các quy định của Bộ luật tố tụng dân sự.

Về đường lối giải quyết: Đề nghị áp dụng khoản 4 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm b khoản 2 Điều 39, Điều 149, các điều 367, 369, 370, 371, 372, 391, 392, 393 của Bộ luật tố tụng dân sự; Điều 71, Điều 72 của Bộ luật dân sự; Nghị quyết số 326/2016/NQ-UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Uỷ ban thường vụ Quốc hội quy định về án phí, lệ phí tòa án.

Chấp nhận đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự của bà Nguyễn Thị Ph, tuyên bố chị Lê Thị L là đã chết kể từ ngày 02/10/2024.

Về lệ phí: Miễn lệ phí sơ thẩm việc dân sự cho bà Nguyễn Thị Ph.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đương sự và Đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện P nhận định:

[1] Về quan hệ pháp luật và xác định thẩm quyền:

Chị Lê Thị L đi khỏi nơi cư trú thôn Đ, xã Đ, huyện P, tỉnh Hưng Yên vào năm 1991, tính cho đến nay chịLđã đi khỏi nơi cư trú trên 30 năm. Bà Ph có đơn yêu cầu tuyên bố chị Lê Thị L là đã chết, nơi cư trú cuối cùng của chịLtrước khi biệt tích tại thôn Đ, xã Đ, huyện P, tỉnh Hưng Yên nên Tòa án nhân dân huyện P căn cứ vào khoản 4 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm b khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự để thụ lý và xác định quan hệ pháp luật "Yêu cầu tuyên bố một người là đã chết" là có căn cứ và đúng thẩm quyền theo quy định của pháp luật.

[2] Xét nội dung đơn yêu cầu của bà Nguyễn Thị Ph:

Theo đơn yêu cầu và quá trình Toà án tiến hành lấy lời khai bà Ph trình bày: Chị Lê Thị L con gái bà Ph đi khỏi nơi cư trú từ năm 1991, gia đình không xác định được ngày, tháng chịLđi khỏi nơi cư trú. Mặc dù, đã nhiều năm gia đình bà Ph đi tìm kiếm tin tức của chịLvà làm thủ tục đăng tin thông báo tìm kiếm thông tin của chịLtrên các phương tiện thông tin đại chúng như Đài tiếng nói Việt Nam, Báo Công Lý theo đúng trình tự quy định của pháp luật nhưng cho đến nay bà Ph vẫn không có tin tức xác thực là chịLcòn sống hay đã chết. Toà án tiến hành lấy lời khai của anh Lê Ngọc T, anh Lê Ngọc T, chị Lê Thị L1 là anh, chị, em ruột của chịLđều xác nhận, chịLđã bỏ đi khỏi nơi cư trú từ năm 1991 nhưng không xác định được ngày, tháng chịLbỏ đi. Toà án tiến hành xác minh tại Công an xã Đ và lấy lời khai của ông Chu Thanh Hồng là hàng xóm của bà Ph đều xác nhận, chịLđi khỏi nơi cư trú nhiều năm nay không có mặt tại địa phương. Đến nay, chính quyền địa phương và gia đình bà Ph không có tin tức xác thực của chịLhiện nay ở đâu, làm gì, còn sống hay đã chết. Kể từ khi chịLbiệt tích cho đến nay đã trên 30 năm, Quyết định số 01/2021/QĐST-DS ngày 15/9/2021 của Toà án nhân dân huyện P tuyên bố chị Lê Thị L mất tích có hiệu lực pháp luật đến nay đã trên 03 năm. Do vậy, bà Ph có đơn yêu cầu tuyên bố chị Lê Thị L là đã chết theo quy định tại điểm a khoản 1 Điều 71 của Bộ luật dân sự là có căn cứ cần được chấp nhận.

Khi chị Lê Thị L đi khỏi nơi cư trú cuối cùng, chịLcòn ít tuổi, chưa có chồng, con và không có tài sản riêng. Bà Ph không có yêu cầu gì về vấn đề tài sản của người bị Tòa án tuyên bố là đã chết nên Tòa án không xem xét, giải quyết.

[3] Về xác định ngày chết của chị Lê Thị L: Căn cứ điểm a khoản 1 Điều 71 của Bộ luật dân sự năm 2015, trường hợp đã có Quyết định tuyên bố một người mất tích thì ngày chết được xác định là ngày đầu tiên kế tiếp ngày kết thúc thời hạn 03 năm kể từ ngày Quyết định tuyên bố mất tích của Toà án có hiệu lực pháp luật. Quyết định số 01/2021/QĐST-DS ngày 15/9/2021 của Toà án nhân dân huyện P tuyên bố chị Lê Thị L mất tích không bị kháng cáo, kháng nghị nên đã có hiệu lực pháp luật từ ngày 01/10/2021 đến ngày 01/10/2024 là ngày kết thúc thời hạn 03 năm kể từ ngày Quyết định tuyên bố mất tích của Toà án có hiệu lực pháp luật. Do đó, xác định ngày chết của chị Lê Thị L là ngày kế tiếp của ngày kết thúc thời hạn ngày 01/10/2024 là ngày 02/10/2024.

[4] Về lệ phí: Bà Nguyễn Thị Ph thuộc đối tượng người cao tuổi, có đơn xin miễn nộp lệ phí phù hợp với quy định của pháp luật và được Tòa án chấp nhận nên bà Nguyễn Thị Ph không phải chịu lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ vào: Điểm a khoản 1, khoản 2 Điều 71, Điều 72 của Bộ luật Dân sự; khoản 4 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm b khoản 2 Điều 39, Điều 149, các điều 370, 371, 372, 391, 392, 393 của Bộ luật Tố tụng dân sự; điểm đ khoản 1 Điều 12, Điều 15 của Nghị Quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Uỷ ban thường vụ Quốc hội quy định về án phí, lệ phí tòa án.

- Chấp nhận đơn yêu cầu của bà Nguyễn Thị Ph, tuyên bố chị Lê Thị L, sinh năm 1977; đăng ký hộ khẩu và nơi cư trú cuối cùng trước khi biệt tích: Thôn Đ, xã Đ, huyện P, tỉnh Hưng Yên là đã chết kể từ ngày 02/10/2024.

Khi Quyết định của Toà án tuyên bố chị Lê Thị L là đã chết có hiệu lực pháp luật thì quan hệ về hôn nhân, gia đình và các quan hệ nhân thân khác của chịLđược giải quyết như đối với người đã chết. Quan hệ tài sản của chịLđược giải quyết như đối với người đã chết; tài sản của chịLđược giải quyết theo quy định của pháp luật về thừa kế.

- Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Nguyễn Thị Ph được miễn nộp lệ phí sơ thẩm việc dân sự.

- Quyền kháng cáo, kháng nghị:

+ Người yêu cầu, Đại diện theo uỷ quyền của người yêu cầu, người bị yêu cầu có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Trường hợp họ không có mặt tại phiên họp giải quyết việc dân sự thì thời hạn đó được tính từ ngày họ nhận được quyết định giải quyết việc dân sự hoặc kể từ ngày quyết định đó được thông báo, niêm yết.

+ Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:
- TAND tỉnh Hưng Yên;
- VKSND huyện P;
- Đương sự;
- UBND xã Đ;
- Lưu hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Bùi Mạnh Quyền